

25.1.2024

VN/3445/2022
VN/3445/2022-SM-43

BMVI-rahoitustukivälineen seurantakomitean kokouksen 21.11.2023 pöytäkirja

Aika 21.11.2023 9.30-11.00

Paikka Sisäministeriö (Kirkkokatu 12, Helsinki), neuvotteluhuone Mauri ja Teams

Läsnä Puheenjohtajat
Laura Yli-Vakkuri (pj.), sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö (klo 10.20 asti)
Artsi Alanne (vpj.), sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Jäsenet

Jaakko Olli, sisäministeriö, rajavartio-osasto (etäyhteydellä)
Katja Kaukonen, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto (etäyhteydellä)
Kaisa Turunen, Poliisihallitus (etäyhteydellä)
Jere Lumme, valtiovarainministeriö, vero-osasto, tulliyksikkö
Lauri Taro, valtiovarainministeriö, budjettiosasto (etäyhteydellä)
Martin Airisto, Maahanmuuttovirasto (etäyhteydellä)

Sihteerit ja asiantuntijat

Riika Väliahde (siht.), sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö (etäyhteydellä)
Tuure Lehtinen (siht.), sisäministeriö, hallinto- ja kehittämisosasto

Muut osallistujat

Stefano Di Giusto, Euroopan komissio
Helena Karunen, tulkki/englanti

Poissa Jäsenet
Katja Luopajarvi, ulkoministeriö
Pauliina Eskola, sisäministeriö, pelastusosasto
Tomi Vuori, sisäministeriö, poliisiosasto
Janne Kurvinen, Rajavartiolaitos
Ville Törmälä, Tulli

Varajäsenet

Katja Huovila, ulkoministeriö
Saila Heinikoski, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto
Jari Honkanen, sisäministeriö, pelastusosasto
Heidi Kankainen, sisäministeriö, poliisiosasto

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Jarkko Kolehmainen, sisäministeriö, rajavartio-osasto
Marko Synkkänen, valtiovarainministeriö, budjettiosasto
Ismo Mäenpää, valtiovarainministeriön vero-osasto, tulliyksikkö
Pekka Martin, Maahanmuuttovirasto
Marja Kartila, Poliisihallitus
Hannu Tervo, Rajavartiolaitos
Toni Vasama, Tulli

Pysyvät asiantuntijat

Sirpa Rautio, Ihmisoikeuskeskus
Leena Leikas, Ihmisoikeuskeskus

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.32.

2 Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Asia: Kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Seurantakomitea on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muista jäsenistä vähintään puolet (jäsenistä/varajäsenistä vähintään 6) on saapuvilla.

Esitys: Todetaan läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuus.

Päätös: Puheenjohtaja totesi jäsenvaihdokset. Saapuvilla oli 6 jäsentä tai varajäsentä. Puheenjohtaja totesi kokouksen päätösvaltaiseksi.

3 Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

4 Edellisten kokousten pöytäkirjojen hyväksyminen (liitteet 1 ja 2)

Esitys: 15.2.2023 pidetty kokous ei ollut päätösvaltainen, joten 14.12.2022 pidetyn kokouksen pöytäkirjaa ei voitu tuolloin hyväksyä. Hyväksytään 14.12.2022 ja 15.2.2023 pidettyjen kokousten pöytäkirjat.

Päätös: Hyväksyttiin 14.12.2022 ja 15.2.2023 pidettyjen kokousten pöytäkirjat.

5 Ajankohtaiset asiat

Asia: Hallintoviranomainen esittelee seurantakomitealle seuraavat ajankohtaiset asiat:

- syksyn haun tilanne
- lyhyt yleiskatsaus rahaston toimeenpanosta
- erityistoimihaut ja temaattisen välineen työohjelmaan vaikuttaminen

Esitys: Merkitään tiedoksi.

Hallintoviranomainen totesi, että syksyn haussa oli haettavissa n. 26,6 milj. euroa. Hakemuksia vastaanotettiin 9 kappaletta, ja haettu EU-avustus oli n. 29,2 milj. euroa. Tästä syystä kaikkia hankkeita ei voida rahoittaa ja/tai rahoitettavien hankkeiden kustannuksia joudutaan karsimaan.

Hallintoviranomainen esitteli rahaston toimeenpanon tilannetta. BMVI-saanto on tällä hetkellä noin 81 miljoonaa euroa (sis. teknisen avun ja erityistoimet). Rahoitusta on sidottu vuoden 2022 hakujen perusteella 47,7 miljoonaa euroa. Syksyn 2023 haussa tullaan todennäköisesti sitomaan jäljellä oleva rahoitus lähes kokonaan. Vuonna 2024 tehtävän väliarvioinnin jälkeen on mahdollisuus saada ohjelmaan lisärahoitusta edellyttäen, että vähintään 10 % alkuperäisestä rahoitusosuudesta on käytetty (maksettu). Suomen osalta kriteeri täytyy. Lisärahoituksen määrä tarkentuu myöhemmin.

Lisäksi hallintoviranomainen toi esille havaintoja avustuksensaajien toimittamista raporteista. Niiden perusteella toteutettavat toimet ovat ohjelman mukaisia. Hankkeet/operatiivisen tuen toiminta ovat käynnistyneet hyvin ja kustannuksia on raportoitu runsaasti. Avustuksia on maksettu 31.10.2023 mennessä yhteensä 22,9 miljoonaa euroa.

Ajanjaksoa 1.7.2022 – 30.6.2023 koskevan tuloksellisuuskertomuksen työstäminen on aloitettu. Tuloksellisuuskertomus käsitellään seurantakomitean kokouksessa helmikuussa 2024.

Komission hallinnoimaan temaattiseen välineeseen lukeutuvien erityistoimien osalta hallintoviranomainen muistutti, että Suomi on saanut rahoitusta kahteen erityistoimeen:

- Yhteentoimivuuteen liittyvän lainsäädäntökehityksen toimeenpano BMVI-rahoitustukivälineen avulla (noin miljoona euroa) ja
- Automatisoidut ratkaisut maarajanylityspaikoille (noin 2 miljoonaa euroa)

Lisäksi Suomi osallistui e-surveillance-hakuun, mutta siihen ei saatu rahoitusta. Yleisesti ottaen haasteena on ollut se, että Suomen tarpeet eivät ole kohdanneet haussa olleen erityistoimirahoituksen kanssa. Tällä hetkellä toimeenpantava temaattisen välineen työohjelma kattaa vuodet 2023 – 2025, ja komissio tarkastelee parhaillaan työohjelman tilannetta. Hallintoviranomainen pyysi seurantakomitealta näkemyksiä siitä, millaisia syötteitä ja ideoita Suomen olisi tarkoituksenmukaista antaa komissiolle työohjelman sisältöön vaikuttamiseksi, jotta temaattinen väline täydentäisi tarkoituksenmukaisesti rahoitusvälineen (kansallista) ohjelmaa.

Seurantakomitea toi esille, että tukitarpeet kasvavat turvallisuustilanteen muututtua radikaalisti. Esim. hybrdivaikuttamista ei ole tällä hetkellä huomioitu ohjelmassa. Viivästykset EES- ja ETIAS-järjestelmien toimeenpanossa aiheuttavat jäsenvaltioille lisäkustannuksia. Erityistoimissa tulisi painottaa sellaisia toimia, jotka parantavat nopeasti rajavalvonnan suorituskykyä (ml. esteaidat).

Komission edustaja totesi Suomen hyvän edistymisen BMVI-toimeenpanossa sekä komission olevan tietoinen tietojärjestelmäkehitykseen liittyvistä ongelmista. Ehdotukset temaattisen välineen työohjelmaan ovat tervetulleita. Keskustelua työohjelmasta jatketaan kirjallisesti.

Päätös: Merkitään ajankohtaiset asiat tiedoksi.

6 Toimeenpanosuunnitelman päivittäminen (liite 3)

Asia: Lain sisäasioiden rahastoista 2021-2027(1125/2021) mukaisesti seurantakomitean tehtävänä on osallistua rahaston ohjelman toimeenpanosuunnitelman valmisteluun, muuttamiseen, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin. Sisäministeriö hyväksyy toimeenpanosuunnitelman. VN asetuksen sisäasioiden rahastoista (119/2022) 3 §:n mukaisesti hallintoviranomainen tarkastelee vuosittain toimeenpanosuunnitelman muuttamistarvetta ja kuulee tässä yhteydessä seurantakomiteaa.

Hallintoviranomainen esittelee liitteen 3 mukaisesti toimeenpanosuunnitelmaan vuosille 2024 – 2025 esitettäviä muutoksia.

Esitys: Seurantakomitea keskustelee toimeenpanosuunnitelmaan esitetyistä muutoksista.

Hallintoviranomainen kävi läpi toimeenpanosuunnitelmaan esittämänsä muutokset ja nosti esiin sen, että vuonna 2024 avattaisiin hakuun ainoastaan erityistoimia, koska ohjelman perusrahoitusta ei ole käytettävissä ennen lisärahoituksen saamista ohjelmaan vuonna 2025. Sisäministeriö hyväksyy toimeenpanosuunnitelman alkuvuodesta.

Päätös: Seurantakomitea ei esittänyt kommentteja toimeenpanosuunnitelmaan. Merkitään asia käsitellyksi, mutta varataan mahdollisuus kirjalliseen menettelyyn, mikäli kirjauksia on vielä tarpeen muuttaa.

7 Rahoitusvälineen ohjelman väliarviointi

Asia: Rahastoja koskevan yleisasetuksen (EU) 2021/1060 (CPR) 44 artiklan mukaisesti jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen on suoritettava ohjelmista arviointeja. Arviointien tarkoituksena on parantaa ohjelmien suunnittelun ja toteuttamisen laatua. Väliarviointi on saatettava päätökseen 31.3.2024 mennessä. Seurantakomitean tehtävänä on tarkastella arviointien toteuttamisen edistymistä.

Hallintoviranomainen esittelee ohjelman väliarvioinnin toteuttamista.

Eesitys: Merkitään tiedoksi.

Hallintoviranomainen esitteli asian. Väliarviointi kattaa aikavälin 1.1.2021–31.12.2023. Hallintoviranomainen lähettää valmiin arviointiraportin komissioon viimeistään 28.3.2024. Arvioija tulee esittelemään keskeisimmät arvioinnissa nousseet havainnot seurantakomitealle erillisessä tilaisuudessa.

Päätös: Merkitään asia tiedoksi.

8 Teknisen avun käyttösuunnitelma 2024 (liite 4)

Asia: Tekninen apu on täysimääräistä tukea, jolla katetaan hallintoviranomaiselle ja tarkastusviranomaiselle rahastojen toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset. Hallintoviranomainen päättää vuosittain seurantakomiteaa kuultuaan teknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta ja antaa seurantakomitealle katsauksen teknisen avun käytöstä.

Eesitys: Asia merkitään käsitellyksi.

Päätös: Merkitään asia käsitellyksi.

9 Muut asiat

Hallintoviranomainen esitteli komission Cohesion Open Data Platform –verkkosivustoa (cohesion-data.ec.europa.eu), josta löytyy visuaalisessa muodossa dataa rahastojen tilanteesta kaikkien jäsenvaltioiden osalta.

Komissio käytti puheenvuoron ohjelmamuutoksia koskevasta tarkennetusta ohjeistuksesta.

10 Seuraava kokous

Seuraava BMVI-rahoitusvälineen seurantakomitean kokous järjestetään 7.2.2024 hybridikokouksena. Asialistalla on mm. rahaston tuloksellisuuskertomuksen hyväksyminen edelliseltä tilikaudelta.

Sisäasioiden rahastojen (AMIF, BMVI, ISF) seurantakomiteoiden yhteinen kokous järjestetään 16.4.2024. Kokouksessa esitellään rahastojen ohjelmien väliarvioinnin tulokset.

11 Kokouksen päättäminen

Varapuheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.52.

Seurantakomitean puheenjohtaja, ylijohtaja

Laura Yli-Vakkuri

Seurantakomitean sihteeri, erityisasiantuntija

Riika Väliahde

Liitteet Liite 1: 15.2.2023 kokouksen pöytäkirja
Liite 2: 14.12.2022 kokouksen pöytäkirja
Liite 3: Toimeenpanosuunnitelma 2024 – 2025 (luonnos)
Liite 4: Teknisen avun käyttösuunnitelma 2024

Jakelu Seurantakomitean jäsenet, varajäsenet, pysyvät edustajat ja sihteerit

Tiedoksi